

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma:

Kfv.II.37.040/2022/6.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke

Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró

Dr. Kovács András bíró

A felperes:

felperes

(cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Elter Tamás ügyvéd

(cím2)

Az alperes:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal

Szolnoki Járási Hivatal

(5000 Szolnok, Ady Endre út 9.)

Az alperes képviselője:

Dr. Nagy Erika Katalin kamarai jogtanácsos

Az I. rendű felperesi érdekelt:

I. rendű felperesi érdekelt

(cím1)

A II. rendű felperesi érdekelt:

II. rendű felperesi érdekelt

(cím1)

A III. rendű felperesi érdekelt:

III. rendű felperesi érdekelt

(cím1)

A IV. rendű felperesi érdekelt: IV. rendű felperesi érdekelt
(cím1)

A felperesi érdekeltnek képviselője: Dr. Elter Tamás ügyvéd
(cím2)

A per tárgya: építésrendészeti eljárás
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes és a felperesi érdekelt
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Debreceni Törvényszék
11.K.701.948/2021/24. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Debreceni Törvényszék 11.K.701.948/2021/24. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest és a felperesi érdekeltet, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi a felperest és a felperesi érdekeltet, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak – külön felhívásra – 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2014. szeptember 12. napján kelt JN-07D/EH/01374-30/2014. számú határozatával a felperest (mint az épületek és a burkolt közlekedő felület építtetőjét) a Sz. zárkert hrsz.1., hrsz.2., hrsz.3., hrsz.4. és hrsz.5. helyrajzi számú ingatlanokon (a továbbiakban: perbeli ingatlanok) létesített 3 db 10x30 m alaprajzi méretű épület, továbbá térkő burkolat elbontására kötelezte, a döntés jogerőssé és végrehajthatóvá válásától számított hat hónapon belül. A felperes fellebbezése folytán eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal 2015. május 28. napján kelt JND/18/00044-11/2015. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A kereset folytán eljáró Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. október 6. napján kelt 5.K.27.287/2015/4. számú végzésével elrendelte a jogerős határozat végrehajtásának felfüggesztését a közigazgatási per jogerős befejezéséig, majd 2017. október 3. napján kelt 5.K.27.287/2015/39. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította. A Kúria 2019. február 5. napján kelt Kfv.IV.38.057/2017/9. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[2] Az alperes ezt követően 2019. szeptember 2. napján kelt JN-07/24/00539-5/2019. számú végzésével az alperes 2014. szeptember 14. napján kelt JN-07D/EH/01374-30/2014. számú határozatában foglalt kötelezettség végrehajtását hivatalból elrendelte. Kötelezettként a

felperest jelölte meg. A végzés jogorvoslati tájékoztatása szerint a végzés ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az ügy érdemében hozott határozat, annak hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg.

[3] Végzésének indokolásában rögzítette, hogy 2019. augusztus 28. napján helyszíni ellenőrzést tartott, melynek során megállapította, hogy a bontási kötelezettséget nem teljesítették. Hivatkozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 132. §-ára, 133. § (1) bekezdésére, 134. § (1) bekezdésére, és megállapította, hogy a határozat végrehajtásához való jog az Ákr. 138. §-a alapján nem évült el.

[4] A felperes által a végrehajtást elrendelő végzés ellen kezdeményezett felügyeleti eljárás alapján eljáró Miniszterelnökséget Vezető Miniszter TKF-74/176/3/2021. számú végzésével az alperes JN-07/24/00539-5/2019. számú végzést akként változtatta meg, hogy az ellen a Debreceni Törvényszék előtt közigazgatási per kezdeményezhető.

A kereseti kérelem és védírat

[5] A felperes az alperes JN-07/24/00539-5/2019. számú végzése ellen benyújtott keresetében annak megsemmisítését kérte. Arra hivatkozott, hogy a végrehajtást elrendelő végzés meghozatalakor, 2019. szeptember 2. napján a végrehajtási jog már elévült, mert a JND/18/00044-11/2015. számú másodfokú határozat által előírt bontási kötelezettség teljesítésére előírt hat hónapos határidő 2015. június 11. napján kezdődött és 2015. december 11. napján letelt. Előadta, hogy Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ugyan felfüggesztette a másodfokú bontási határozat végrehajtását a közigazgatási per lezárultáig, azonban – álláspontja szerint – ez nem eredményezte egyben a tényleges bontási kötelezettséget előíró elsőfokú építésügyi hatósági határozat felfüggesztését is.

[6] A felperes a per során arra is hivatkozott, hogy a vitatott végrehajtást elrendelő végzés lényegi alaki hiányosságban szenved, azt nem létezőnek kell tekinteni a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (3) bekezdés a) pontjának harmadik fordulata alapján. Érvelése szerint a Miniszterelnökséget Vezető Miniszter megváltoztató végzése az alperes mulasztását nem számolta fel azzal, hogy jogorvoslati jogot biztosított a végzéssel szemben. Állította, a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság végrehajtást felfüggesztő végzése törvényt sértő, mert nem érinti az alaphatározatban foglalt kötelezettség végrehajtását. Arra hivatkozott, hogy a bontási kötelezettség önkéntes teljesítésére nyitva álló határidő letelt 2015 decemberében, attól számítva az elsőfokú építésügyi hatóság 3 év elteltével hozott végzést a végrehajtás elrendeléséről, és nem volt olyan hatósági vagy bírósági határozat, vagy eljárási cselekmény, amely az elévülést megszakította volna.

[7] Az alperes védíratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Hivatkozott az Ákr. 138. § (1) bekezdésére és arra, hogy a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a másodfokú bontást elrendelő határozat végrehajtását 2015. október 6. napján kelt végzésével felfüggesztette a 2017. október 3. napján meghozott ítéletéig. A másodfokú határozat 2015. június 4. napján történt közlését követően a 6 hónapos határidő megkezdődött, az alapján a felperesnek 2015 decemberéig kellett volna elbontania az épületeket. A végrehajtást felfüggesztő végzésre tekintettel a jogerős ítélet meghozatalát követően (2017. október 3.) a felperes részére további 2 hónap állt rendelkezésre, hogy a bontási kötelezettségének eleget tegyen, vagyis 2017 decemberéig kellett volna e kötelezettségét teljesítenie. Erre tekintettel a végrehajtási jog elévülési ideje kb. 1 év és 9 hónapig folyt, vagyis a 3 éves elévülési idő még nem telt el a végrehajtást elrendelő végzés meghozatalakor.

[8] A felperesi érdekeltek kifogásolták, hogy az alperes a végrehajtást elrendelő végzést részükre nem küldte meg, így jogorvoslati jogot sem biztosított a végzéssel szemben, annak

ellenére, hogy a felperesi érdekeltek, mint tulajdonosok jogát, jogos érdekét közvetlen érintette az ügy. Azt is állították, hogy a végrehajtást elrendelő végzés lényeges alaki hibában szenved.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[10] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a keresettel támadott végzés rendelkező része nem tartalmazott megfelelő jogorvoslati kiiktatást, azonban ezt a jogszabálysértő rendelkezést a Miniszterelnökséget Vezető Miniszter felügyeleti intézkedés keretében megváltoztatta. Mindezek alapján megnyílt a felperes részére a keresetindítási jog a végrehajtást elrendelő végzéssel szemben. Rögzítette, hogy a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, valamint a Kúria bontási ügyben hozott ítélete alapján sem a felperes építetői minősége, sem a bontási kötelezettség jogszerűsége a jogvita tárgyát már nem képezheti.

[11] Megállapította, hogy a végrehajtási jog nem évült el. Kifejtette, hogy a felperes részére a másodfokú bontási határozat az elsőfokú döntés jogerőssé és végrehajthatóvá válásától számított 6 hónapon belül írta elő az érintett építmények elbontását. Ezen határozatot a felperes 2015. június 4-én vette át, innentől kezdve 6 hónap állt rendelkezésére a bontási kötelezettség teljesítésére. Mivel a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. október 6. napján kelt végzésével a másodfokú bontási határozat végrehajtását felfüggesztette, a végrehajtás foganatosítására a bíróság ítéletének meghozataláig nem kerülhetett sor. Rögzítette, hogy az alperes a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. október 3. napján meghozott ítéletét követően elévülési időn belül, 3 éven belül meghozta a végrehajtást elrendelő végzését, 2019. szeptember 2-án.

[12] Hivatkozott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Ket.) 73/A. § (1) bekezdés d) pontjára, (4) bekezdésére, 101. § (1) bekezdésére és 126. § (1) bekezdésére és megállapította, hogy az elsőfokú bontási határozat a másodfokú helybenhagyó bontási határozat közlésével vált jogerőssé. Mivel a végrehajtás felfüggesztése csak jogerős határozat tekintetében értelmezhető, az elsőfokú határozat pedig a másodfokú határozat közlésével vált jogerőssé, ezért abból, hogy a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a másodfokú bontási határozat végrehajtásának felfüggesztését elrendelte, nem vonható le olyan következtetés, hogy az elsőfokú bontást elrendelő határozat végrehajtásának felfüggesztésére ne került volna sor.

[13] Megállapította, az alperesi határozat jogszerűségét nem érinti az a körülmény, hogy a hatóság a mindenkorai tulajdonosokkal nem közölte a végrehajtást elrendelő döntést, mert a végrehajtás elrendelésére az építetővel, vagyis a felperessel szemben került sor, aki egyébként a bontás tekintetében kötelezettnek is minősül.

[14] Végül kitért arra, hogy nem volt olyan körülmény sem megállapítható, amely alapján a végrehajtást elrendelő végzés lényeges alaki hiányosságban szenvedne, vagy a hatóság olyan lényeges eljárási szabálysértést követett volna el, amely alapján a végrehajtást elrendelő végzés érdemi felülbíráltra ne lett volna alkalmas, vagy azt nemlétezőnek kellene tekinteni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[15] A felperes és a felperesi érdekeltek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperesi végzés megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérték.

[16] Azt állították, hogy a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, e körben hivatkoztak a Kp. 2. § (3) és (7) bekezdéseire, a Kp. 85. § (3) bekezdés a) pontjára, 92.

§ (1) bekezdés a) pontjára, 84. § (2) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdéseire, az Ákr. 2. § (1) bekezdésére, 5. § (1) bekezdésére, 10. § (1) bekezdésére, 81. § (1) bekezdésére, 85. § (2) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:18. § (1) bekezdésére, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) bekezdésére és B) cikk (1) bekezdésére. Azt is állították, hogy a jogerős ítélet eltér a Kúria Kfv.37.217/2020/7. számú határozatától, különösen annak [15]-[17] bekezdéseitől, a Kfv.38.296/2019/6. számú határozatától, különösen annak [18] bekezdésétől, a Kfv.35.534/2013/15. számú határozatától, különösen annak 4. oldal 10. bekezdésétől, és a Kúria Kfv.V.35.716/2013/9. számú és Kfv.39.116/2007/10. számú határozataitól.

[17] Felülvizsgálati kérelmükben arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság lényegesen megszegte a Kp. rendelkezéseit, amikor nem adott megfelelő tájékoztatást a perben a jogi képviselő nélkül eljáró felperes részére, nem hívta fel teljes körűen figyelmét az eljárási jogaira, kötelezettségeire, illetve arra, hogy mire nézve kell tényállításokat tennie, azokat milyen módon tudja bizonyítani. Arra hivatkoztak, hogy a tárgyalást megelőzően a felperes részére írásban küldött tájékoztató levélben egymásnak ellentmondó és egyébként nem egyértelmű tájékoztatás történt a bíróság részéről. Kifogásolták, hogy nem tájékoztatta a bíróság a felperest az első tárgyaláson történő keresetmódosítás jogkövetkezményeiről, arról sem, hogy perbelépés esetén a felperesi érdekeltek milyen jogi viszonyban vannak a felperessel, ahogyan arról sem, hogy miért mellőzi az ügyben a bizonyítási eljárás lefolytatását. Az elsőfokú bíróság ezzel megszegte a Kp. 2. § (3) és (7) bekezdéseit.

[18] Fenntartották a perben előterjesztett nyilatkozatokat, és azzal érveltek, hogy az I-III. rendű felperesi érdekeltek a bontási kötelezettség elrendelésével kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásban mindvégig ügyfelek voltak, a határozatok és az ítéletek közvetlenül érintették mindhárom felperesi érdekelt jogát és jogos érdekét. Ugyanakkor tény, hogy rájuk nézve sem az első-, sem a másodfokú közigazgatási határozat semmilyen rendelkezést nem tartalmazott. Utaltak arra, hogy a bontással érintett ingatlanok tulajdonosa 2017. július 19. napjától a IV. rendű felperesi érdekelt lett, így mindazon jogok és kötelezettségek, amelyeket korábban az I-III. rendű felperesi érdekeltek gyakoroltak, a IV. rendű felperesi érdekeltre szálltak át, és a IV. rendű felperesi érdekelt jogát és jogos érdekét érintette a közigazgatási hatósági eljárás, az ő tulajdonjogát korlátozza lényegesen a bontás tényleges megvalósítása. Mindennek ellenére a végrehajtást elrendelő végzést a hatóság nem közölte az ingatlan tulajdonosával, így jogait sem tudta gyakorolni. Azzal, hogy az elsőfokú bíróság engedélyezte a IV. rendű felperes perbelépését, elismerte, hogy a IV. rendű felperesi érdekelt jogát és jogos érdekét közvetlenül érinti a vitatott közigazgatási cselekmény. Kifogásolták e tekintetben, hogy az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy nem érinti az alperesi határozat jogszerűségét, hogy azt a bontási kötelezettséggel érintett ingatlan tulajdonosának nem kézbesítették, azonban e körben indokolást nem adott elő. Mindezzel pedig sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, a Kp. 84. § (2) bekezdése és a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdése. Jogszabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor mellőzte a Kp. 85. § (3) bekezdés a) pontjának és Kp. 92. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazását.

[19] Utaltak arra is, hogy a Kúria Kfv.37.217/2020/7., Kfv.38.296/2019/6., Kfv.35.534/2013/15., Kfv.V.35.716/2013/9. és Kfv.39.116/2007/10. számú döntéseiben kifejtette, hogy milyen módon érvényesülnek az ügyféli jogok a közigazgatási hatósági eljárásban, illetve akkor, amikor a hatósági eljárás, illetve a határozat az ügyfél jogát vagy jogos érdekét érinti. Kiemelték, hogy a végzések tekintetében speciálisan érvényesülnek az ügyféli jogok, hiszen a végzéseket azzal kell közölni, akinek jogát vagy jogos érdekét az érinti. Állították, a végrehajtást elrendelő végzésben foglaltak az ingatlan tulajdonosa

tekintetében olyan lehetséges jogot vagy jogos érdeket érintő következményt hordoznak, amelyeket azok felmérése, elhárítása vagy tudomásulvétele miatt ismernie kell.

[20] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Azt állította, hogy a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Kúria ítélete alapján a bontási kötelezettséget elrendelő határozat jogszerű volt, így annak alapján jogszerűen került elrendelésre a végrehajtás.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A felperes és a felperesi érdekelték felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.

[22] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között, az azokban megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül.

[23] A felperes és a felperesi érdekelték felülvizsgálati kérelmükben felsorolták, hogy az elsőfokú bíróság ítélete álláspontjuk szerint mely jogszabályhelyeket sérti, e körben hivatkozva a Kp., a Pp., az Ákr. és az Alaptörvény, a Ptk. több rendelkezésére. A Kp. 115. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint felülvizsgálati kérelmet jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet benyújtani. A Kúria kiemeli, a Kp. 115. § (1) bekezdése szerinti jogszabálysértésre hivatkozás nem azt jelenti, hogy a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél felsorolja, hogy álláspontja szerint a kifogásolt ítélet mely jogszabályokat sérti. A felülvizsgálati kérelmet benyújtó félnek ezzel szemben a jogszabálysértés megjelölése mellett indokolással ellátva kell előadnia, hogy a jogerős ítélet az adott jogszabályhelyet mely okból, milyen körben sérti. Az enélkül megjelölt jogszabálysértés nem eredményezhet érdemi vizsgálatot, a Kúria ugyanis nincs abban a helyzetben (és nem is feladata), hogy a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél helyett „kitalálja”, hogy az adott jogszabályhely milyen okból és körben sérelmes a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél számára. Különösen érvényesül ez a perbeli esetben, tekintve, hogy a felülvizsgálati kérelmet a felperes és a négy felperesi érdekelt együtt, egy okiratban nyújtották be, így az is felmerül, hogy az adott jogszabályhely esetlegesen más okból sérelmes a felperesre, illetve a felperesi érdekeltre. Erre tekintettel a perbeli esetben a Kúria kizárólag azon felülvizsgálati kérelmi jogszabálysértéseket vizsgálta érdemben, amelyek esetében a felperes és a felperesi érdekelték megjelölték, hogy a hivatkozott jogszabályhelyet milyen okból és körben tartják jogszabálysértőnek. Az enélkül hivatkozott jogszabálysértésre hivatkozásokat a Kúria nem vizsgálta érdemben.

[24] A felperes és a felperesi érdekelték felülvizsgálati kérelmének Kp. 2. § (3) és (7) bekezdéseinek megsértésére történt hivatkozása körében a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú peres eljárás során sem a perkoncentráció, sem az eljárási igazságosság nem sérült, az elsőfokú bíróság pedig a felperest a szükségeshez képest eljárási jogairól és kötelezettségeiről kioktatta, az idéző végzésben, továbbá a per során, amennyiben arra szükség volt. A Kúria megállapította továbbá, hogy a felperest a Kp. 3. §-a körében nem kellett a bizonyítás szabályairól és rendjéről és az azzal kapcsolatos kötelezettségekről külön tájékoztatni, mert a perben jogkérdésben és nem ténykérdésben kellett dönteni, így bizonyítás nem merült fel. Erről pedig az elsőfokú bíróság a felperest tájékoztatta a 23. sorszámú jegyzőkönyvben. Azon kifogás kapcsán, amely szerint a felperest az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a kereset első tárgyaláson történő módosításának milyen jogkövetkezményeiről, továbbá arról, hogy perbelépés esetén a felperesi érdekelték „milyen viszonyban vannak a felperessel”, nyilatkozataik mennyiben hatnak ki és befolyásolják a felperes érdekeit, a Kúria kiemeli, hogy ezen kérdések nem esnek a Kp. 2. § (7) bekezdése szerinti, a felperes perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről való tájékoztatás körébe. A Kp. 2. § (7) bekezdése azon tájékoztatásra vonatkozik, amely a jogi képviselő nélkül eljáró felperes perviteléhez

szükségesek, és nem egy általános, perrel kapcsolatos valamennyi tájékoztatást foglal magában. Kiemelendő, ha a felperesnek a kapott bírói tájékoztatással kapcsolatban kérdése merül fel, akkor az elsőfokú perben alkalma van, lett volna ezt a bíróságnak jelezni, ezt azonban elmulasztotta.

[25] A Kp. 85. § (3) bekezdés a) pontjának megsértése szintén nem volt megállapítható, olyan jogszabálysértés ugyanis, amelyet az elsőfokú bíróságnak hivatalból kellett volna figyelembe vennie, nem merült fel. A felperes és a felperesi érdekelt felülvizsgálati kérelmükben nem jelölték meg, hogy az általuk hivatkozott alaki hiányosság pontosan mire vonatkozik. A felperes elsőfokú peres eljárás során előterjesztett nyilatkozata és a IV. rendű felperesi érdekelt perbelépési kérelmében hivatkoztak okán az alperesi végzés semmissége nem volt megállapítható, mert a jogorvoslati jog hiányát a felügyeleti intézkedés orvosolta, a felperes élt is jogorvoslati jogával, másodsorban pedig a téves jogorvoslati tájékoztatás, illetve ehhez tartozóan az indokolás hiánya nem tekinthető alaki hiányosságnak, az tartalmi hiányosság.

[26] A perbeli esetben nem volt vitatott, hogy az alperes a végzést a felperesnek, mint építtetőnek küldte meg, arra hivatkozva, hogy a bontási határozat kötelezettje ő volt. Az is megállapítható volt a perbeli esetben, hogy az alperes a bontási határozat kikényszerítése végett indított végrehajtási eljárásról senkit, így a felperesi építtetőt sem értesítette, erre vonatkozó kötelezettsége egyébként nem is volt (Ákr. 43. §), mert a helyszíni szemle után (2019. augusztus 28.) 8 napon belül meghozta végzését (2019. szeptember 2.). A perbeli, a bontási határozatban foglaltak kikényszerítésére irányuló végrehajtási eljárásban tehát a végzés meghozatalára ügyfél bevonása nélkül jogszerűen került sor.

[27] A felperes és a felperesi érdekelt vitatták a per során, hogy az alperes a végzését nem küldte meg a felperesi érdekeltnek. Ezt a hivatkozást a felülvizsgálati eljárásban leszűkítették a IV. rendű felperesi érdekelt sérelmére, elismerve, hogy az I-III. rendű felperesek, miután 2017 óta nem tulajdonosai az ingatlanoknak, már nem érintettek a végrehajtásban. A jogerős ítélet e körben arra hivatkozott, hogy a végrehajtás elrendelésére az építtetővel, vagyis a felperessel szemben került sor, aki a bontás kötelezettje.

[28] A Kúria e hivatkozás kapcsán – elismerve, hogy az elsőfokú bíróság e körben sommásan indokolt, de helyesen foglalt állást – rámutat arra, hogy a közigazgatási perben a felülvizsgálat irányát és kereteit (szűk kivétellel) a kereset szabja meg, vagyis az, hogy a felperes keresetében milyen jogszabálysértésekre hivatkozik. A felperes alperesi végzés ellen benyújtott keresetében a végrehajtási jog elévülésére hivatkozott, majd az első tárgyalást megelőzőn benyújtott beadványában (4. sorszámú) hivatkozott a Kp. 85. § (3) bekezdés a) pont harmadik fordulata szerinti alaki hibára. Ezt követően a felperes az első tárgyaláson előadta, hogy nem tulajdonosa a perbeli felépítmények egyikének sem, azoknak kizárólag építtetője volt, a tulajdonosok azonban nem értesültek a végrehajtást elrendelő végzetről. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a tulajdonosokat a perbelépés lehetőségéről tájékoztatta. A felperesi érdekelt perbelépés iránti kérelmükben hivatkoztak a végzés közlésének elmaradására. A felperesi érdekelt a bíróság tájékoztatását követően kérhették volna a közigazgatási döntés saját részükre kézbesítését, és ellene keresetet is benyújthattak volna, ha jogsérelmüket igazolni tudták volna, illetve a tényleges és jóhiszemű tudomásszerzésüktől a keresetindítási határidő nem telt volna el. A volt és jelenlegi tulajdonosok azonban érdekelteként léptek fel.

[29] A Kúria hangsúlyozza, mindamelllett, hogy a közigazgatási perben a peres eljárás kereteit a kereset jelöli ki, a per során a bíróság a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontjára is figyelemmel kizárólag azon jogszabálysértéseket teszi vizsgálat tárgyává, amelyek a felperes jogát vagy jogos érdekét közvetlenül érintik, keresetet ugyanis csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő. A kialakult joggyakorlat szerint a keresetösségi, igényérvényesítési jog a per

tárgya és a fél közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik és akkor áll fenn, ha a felperesnek a határozat támadott rendelkezésével összefüggésben van közvetlen jogi érintettsége. Erre figyelemmel nem eredményezhet érdemi vizsgálatot az olyan jogszabálysértésre hivatkozás, amely a felperes jogát, jogos érdekét közvetlenül nem érinti, a felperesi pozíció ugyanis nem szolgálhat a felperestől eltérő személy(ek) igényérvényesítésére. Az a körülmény pedig, hogy az alperes a végzését a IV. rendű felperesi érdekelt részére nem kézbesítették, a felperes jogát, jogos érdekét nyilvánvalóan nem érinti. A felülvizsgálati kérelemben egyebekben a felperes és az érdekelték maguk is hivatkoztak arra, hogy a tényleges joghátrány a IV. rendű felperesi érdekelnél realizálódott.

[30] Az, hogy a IV. rendű felperesi érdekelt részére a végzés nem került megküldésre, a IV. rendű felperesi érdekelt jogát, jogos érdekét érintheti, azonban az érintetti pozíció nem eredményezheti a kereset által szabott keretek kitágítását. A bíróság ugyanis kizárólag a keresetben hivatkozottak szerinti jogszerűségi vizsgálatot végezheti el.

[31] A perbeli esetben mindez azt jelenti, hogy a felperes azon hivatkozása, hogy a IV. rendű felperesi érdekelt részére nem kézbesítették a végzést, nem kerülhet érdemi elbírálásra, mert e körben nem a felperest érte jogsérelem, így ennek vitatására a felperes nem rendelkezik keresetőségi joggal. A IV. rendű felperesi érdekelt pedig érintetti nyilatkozatában nem változtathatja meg a kereset irányát azzal, hogy olyan jogszabálysértésre hivatkozik, amely a keresetben nem szerepel, vagy amely ugyan szerepel a keresetben, azonban annak érdemi vizsgálatára a keresetőségi jog hiánya miatt nem kerülhet sor. A IV. rendű felperesi érdekelt tehát a vélt jogsértések orvoslása érdekében maga kellett volna, hogy keresetet nyújtson be az alperesi végzés ellen, mert csak az alapján lett volna a bíróság abban a helyzetben, hogy a végzés IV. rendű felperesi érdekelt részére történt kézbesítése elmaradásának jogszerűségét érdemben vizsgálja.

[32] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott döntések a keresetőségi jog fenti értelmezését támasztják alá. A Kúria Kfv.II.37.217/2020/7. számú döntésében a felperes a saját ügyféli minőségének megsértését vitatta, ezzel szemben a perbeli esetben nem a felperes, hanem a IV. rendű felperesi érdekelt részére történt közlés elmaradása vitatott, amelyre vonatkozóan azonban a fentiek szerint a felperes nem rendelkezik keresetőségi joggal, a IV. rendű felperesi érdekelt pedig nem nyújtott be keresetet ezen jogszabálysértés miatt. A Kúria Kfv.38.296/2019/6. számú ítéletének Ákr. 10. §-ának ügyfélfogalmára vonatkozó érvelése szintén nem volt figyelembe vehető, mert a perbeli ügyben a felperes a fentiekben kifejtettek szerint nem rendelkezik keresetőségi joggal a IV. rendű felperesi érdekelt ügyféli minőségének vitatására. A Kúria Kfv.V.35.534/2013/15. és Kfv.V.35.716/2013/9. számú ítéletei a keresetőségi jog körében a Kúria jelen ügyben kifejtett álláspontjával egyeznek, mindkét döntés kifejezetten tartalmazza, hogy a keresetőségi, igényérvényesítési jog a per tárgya és a fél közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik és akkor áll fenn, ha a felperesnek a határozat támadott rendelkezésével összefüggésben van közvetlen jogi érintettsége. A Kúria Kfv.II.39.116/2007/10. számú ítélete végül a perbelitől lényegesen eltérő ügyben, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 15. §-a alapján vizsgálta az ügyféli minőség fennállását, az apaság vélelmének megdöntésére jogosultak és a gyámhivatali eljárás megindítását kérelmezők körét illetően. Minderre tekintettel a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott ítéletek tekintetében nem volt megállapítható, hogy a jogerős ítélet eltér a Kúria közzétett határozataitól.

[33] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[34] *A felperes kereshetőségi jog hiányában nem vitathatja eredményesen, hogy a felperesi érdekelt részére nem kézbesítették a perbeli végzést, mert e körben nem érte a felperest jogsérelem.*

[35] *A felperesi érdekelt perbelépésével nem változtathatja meg a kereset irányát azzal, hogy olyan jogszabálysértésre hivatkozik, amely a keresetben nem szerepel, vagy amely ugyan szerepel a keresetben, azonban annak érdemi vizsgálatára a felperes kereshetőségi jogának hiánya miatt nem kerülhet sor.*

Záró rész

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] Az alaptalan felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes és felperesi érdekelt egyetemlegesen kötelesek megfizetni az alperesnek a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes által felszámított felülvizsgálati eljárási költséget.

[38] A pervesztes felperes és a felperesi érdekelt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 38. § (2) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek viselni a felülvizsgálati eljárás illetékét, annak mértékét a Kúria az Itv. 39. § (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[39] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. július 6.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró